

เทศน์เช้า วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

พุทธศาสนานี้เป็นศาสนาที่ประเสริฐมาก ประเสริฐจนแบบว่ามนุษย์เรานี้จะรู้
แทบไม่ได้เลย แทบไม่ได้เลยนะ ! แต่เวลาประพฤติปฏิบัติเข้าไปตามความเป็นจริงมันจะ
รู้ไปตามัจจะความจริงของมัน มันไปตามความจริงของมัน

ศาสนาพุทธนี้เป็นศาสนาที่ประเสริฐมาก ประเสริฐจนตอบผลที่มาของชีวิตได้
เราดูลัทธิศาสนาต่างๆ ลี จะตอบปัญหาชีวิตไม่ได้นะ ถ้าตอบปัญหาชีวิตไม่ได้ ก็ว่าต้อง
กลับไปอยู่กับพระเจ้าไง กลับไปที่เดิมมัน กลับไปสู่ที่มา แล้วที่มาที่ไปก็ไม่เข้าใจนะ
แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม ชีวิตนี้มาจากไหน.. ทำไมคนเรามีการ
แตกต่างกัน.. ทำไมคนเรา ดูเวลาพระพุทธรูปเจ้านี้ต้องมีองค์เดียว องค์เดียวเพราะอะไร เพราะ
พุทธวิสัย พุทธภูมินี้กว่าจะสร้างมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนอดีตชาติไป ย้อนอดีตชาติขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง ก่อนที่วิชา ๓ บุปเพณิวาसानุสติญาณ ย้อนตั้งแต่เราเคย
.. ท่านใช้คำว่าเราเคยเป็น เราไม่ได้เป็นนะ ! เพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เป็นเจ้าชายสิทธัตถะนี่ จะไปเป็นพระเวสสันดรได้อย่างไร “เราเคยเป็นเวสสันดร เราเคย
เป็นทศชาติ เราเคยเป็น !”

คำว่าเราเคยเป็นเพราะจิตดวงนี้มันเป็นมาก่อน พอมันเป็นมาแล้วจิตดวงนี้มัน
เปลี่ยนแปลงมา ในปัจจุบันนั้นเป็นเจ้าชายสิทธัตถะถึงไม่ใช่เราเป็น เพราะเราเป็นไม่ได้
ในปัจจุบันนั้นเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แต่เวลาบรรลุนิพพานขึ้นมาแล้วเป็นองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเราเป็นอยู่ก็เป็นเวสสันดรก็ไปคาอยู่นั่นละ เห็นไหม มันเป็นอดีตมา
ไง

นี่พูดถึงว่าพุทธศาสนานี้ประเสริฐมาก ประเสริฐจนตอบชีวิตเราได้ไง ว่าชีวิตนี้
จิตนี้มันมาจากไหน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนอดีตชาติไป

บุพเพนิวาสานุสติญาณนี้มันไม่มีต้นไม่มีปลาย คำว่าไม่มีต้นไม่มีปลายคือมันสิ้นสุดไม่ได้เลย มันยาวไกลขนาดนั้นเลย

พอมันยาวไกล เห็นไหม นี่เรื่องของจิตที่มันไม่เคยตาย พอเรื่องของจิตที่ไม่เคยตาย ถ้ามันมาเป็นบุพเพนิวาสานุสติญาณจนมาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะเนี่ย แล้วถ้ายังไม่สิ้นสุดของมันนี่มันจะมาจุตูปปาทญาณ หมายถึงจิตนี้.. ถ้าชีวิตนี้ นี่ที่ว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ประเสริฐ ประเสริฐตรงนี้ไง ถ้าเข้าถึงพุทธศาสนา อาสวักขยญาณนี้ทำให้สิ้นกิเลสไปได้ พอสิ้นกิเลสไปได้ นี่พุทธศาสนา.. พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

พอผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เห็นไหม ในมหายานบอกว่า “เจอพุทธะที่ไหนต้องให้มา พระพุทธเจ้าที่นั่น” เราด้วยกันไม่ได้นะ เราด้วยกันไม่ได้ ใครจะกล้ามาพระพุทธรูป แต่เราเชิดชู เราเชิดชูนี้ถ้าไม่มามันก็เห็นไม่ได้.. จุตูปปาทญาณ ถ้ายังไม่มีการสิ้นสุดมันยังไป เห็นไหม ในเมื่อพุทธศาสนา วิชา ๑.. วิชา ๓ ทำให้เกิดพุทธศาสนา เพราะว่าพุทธศาสนาเกิดที่ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ นี้ กราบธรรมคือกราบสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าไประลึกและรู้เห็น นี่เป็นศาสดา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง เป็นแก้วสารพัดนึก

เราพาเด็กๆ มาเข้าวัดเข้าวา นี่เราปลุกฝังมัน เราปลุกฝังให้เด็กมันเข้าใจในศีลธรรม จริยธรรม.. ศีลธรรม จริยธรรม ยิ้มสยามๆ นี่มันมาจากไหน ยิ้มสยามมันยิ้มออกมาจากความรู้สึกนะ แต่เวลายิ้มของคนทั่วไปมันยิ้มจากมารยาทสังคม มารยาทคือเปลือกใจ แต่เรามีหัวใจ เรามีที่มา ยิ้มสยามนี้ยิ้มออกมาจากความรู้สึก เพราะความรู้สึก พุทธศาสนาสอนถึงพุทธะ ศาสนาสอนถึงเข้าไปว่าจิตนี้มาจากไหน จิตนี้มันเป็นคน คนทุกข์ๆ ยากๆ อยู่ที่นี่มันมาจากไหน

เวลาเกิดเป็นคนขึ้นมาเนี่ยเขาว่าอริยทรัพย์ๆ เกิดเป็นมนุษย์สมบัติเนี่ยเป็นอริยทรัพย์ เพราะมนุษย์สมบัติมันมีกายกับใจ โดยธรรมชาติของเราเราต้องการอาหารมาเลี้ยงกาย ปัจจัยเครื่องอาศัยเนี่ยมันเลี้ยงชีวิตเรานะ เลี้ยงชีวิตนี้เลี้ยงชีวิต.. ชีวิตนี้คืออะไร เลี้ยงชีวิตนี้เลี้ยงร่างกาย แล้วร่างกายเป็นชีวิตหรือ แต่เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์เพราะมีร่างกาย ร่างกายถึงบีบคั้น ร่างกายมันหิวโหย

เทวดา อินทร์ พรหมเวลาเขาไปเกิดเป็นเทวดาเขาไม่มีร่างกายนะ เขาเป็นกายทิพย์
นี่เขากินอะไรเป็นอาหารของเขา อาหาร ๔ ในวิภูฏะ เห็นไหม กวพิงกวราหาร อาหาร
เป็นคำข้าว.. วิญญาณาหาร อาหารของเทวดา อินทร์ พรหม

วิญญาณ ! วิญญาณ ! วิญญาณคืออารมณ์ความรู้สึก ความรู้สึกนี้ใจกินอารมณ์เป็น
อาหาร ใจกินความรู้สึกเป็นอาหาร นี่สิ่งนี้เป็นวิญญาณในวิภูฏะ

ผัสสาหาร.. ผัสสาหารนี้ความสัมผัสของจิตหนึ่ง จิตหนึ่งผัสสะมันรับรู้ จิตหนึ่ง
เห็นไหม นี่พรหม ! แล้วเขาบอกมโนสัญเจตนาหาร.. มโนสัญเจตนาหารก็เจตนาใจ มโน
ก็ความคิดใจ นี่ตีกันไปแล้วทางโลก แต่จิตมันไม่เข้าไปรู้สึก มะนัสุมิงปี นิพพินทะติ มะ
โนสัมผัสเสปี นิพพินทะติ มโนก็ต้องทำลาย

มโน เห็นไหม ในอาทิตตปริยายสูตรนะ มะนัสุมิงปี นิพพินทะติ มโนคือตัวใจก็
ต้องเบื่อหน่าย ความสัมผัสของใจก็ต้องเบื่อหน่าย ผลเกิดจากความสัมผัสก็ต้องเบื่อหน่าย
แต่เราเคยเห็นมโนไหมล่ะ ไม่เคยเห็นหรือ เห็นแต่อารมณ์ความรู้สึก อารมณ์ความรู้สึก
นะไม่ใช่จิต.. อารมณ์ความรู้สึกไม่ใช่จิต อารมณ์ความรู้สึกเกิดบนไหน อารมณ์ความรู้สึก
นี้ ความคิดนี้มันมาจากไหน เพราะมันมีปฏิสนธิจิต เพราะเราเกิดมา สัญชาตญาณเราถึง
ได้เป็นมนุษย์มา สัญชาตญาณมนุษย์เราถึงมีธาตุ ๔ และขันธ ๕

ธาตุ ๔ และขันธ ๕ นี่ไงนี้มนุษย์สมบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็น
มนุษย์ เราก็เป็นมนุษย์ เราพบพระพุทธศาสนา นี่ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ประเสริฐมาก !
ประเสริฐมาก แต่พวกเราดูบๆ คล้าๆ.. ดูบๆ คล้าๆ ยังดีนะยังได้ดูบได้คล้าบ้าง.. ไม่ได้ดูบ
ได้คล้าเลย นี่ไปตะครุบเงาอยู่นั่น พุทธศาสนาอยู่ที่นี่ เงามตกทอดไปนั่นยิ่งกว่า ยิ่งไปไกลนะ
ไอ้โฮ.. ไปไกลใหญ่เลย ไปตะครุบนั่น ศาสนาอยู่ที่เงาตะครุบกันใหญ่เลยนะ ว่าว่างๆ
สบาย.. พุทธศาสนาสอนให้ปล่อยวาง วาง.. ตะครุบแล้วไม่มีอะไรเง ใส ตะครุบว่าง.. ว่าง..
แต่ถ้าเอาตัวจริงมันไม่ได้ เห็นไหม เพราะตัวจริงมันต้องกินต้องใช้ ต้องมีความรู้สึกนะ

ใจของเรานี้มีทุกข์มีสุข ใจของเรานี้มันต้องถนอมรักษา ไม่ได้.. ไม่ดีหรือ แต่เง
มันเงามันเกิดจากจิต ความคิดเกิดจากจิต เห็นไหม ดูความคิดๆ ไม่เคยเห็นหรือ
เพราะจิตๆ นี้ ถ้าจิตมันต้องเห็นตัวจิต มีผู้ปฏิบัติจะไปหาหลวงปู่ดุลย์

“เห็นแล้วครับ”

“ไม่เห็น ! ไม่เห็น !” เพราะอะไร เพราะเป็นสัญญาอารมณ์ ว่างๆ ว่างๆ เงาทั้งนั้น
ละ

นี่เงาของจิต ! เงาของจิต.. ความคิดเป็นเงาของจิต ความคิดใจ นี้ดูสิไม่เราปักกับ
เสาไว้เป็นเวลาโดนแสงแดดมันส่อง มันจะมีเงาของมันไป นั่นเราเห็นมันนะ แต่จิตเราไม่
เห็นนะ แต่เงามันเห็นนะ มันแปลกประหลาดกว่ามันนะ แปลกประหลาดกว่าตีกรามบ้าน
ช่อง ที่มันมีตัวมันมันถึงมีเงา แล้วจิตมันนี่ เราไม่เห็นจิตแล้วมันมีแต่เงา ตะครุบแต่เงาไม่
เห็นจิต.. เงาของจิต ความคิดมันเกิดดับๆ แล้วตัวจิตมันอยู่ไหน

“เห็นแล้วครับ..”

“ไม่เห็น ! ไม่เห็น !” เพราะอะไร เพราะไปตะครุบเงา แต่ถ้าเห็นจิตนะ เห็นจิตนี้
มันเข้าใจเรื่องจิต แล้วเข้าใจเรื่องเงาของจิต เพราะเงามันเกิดจากจิต ถ้ามันเข้าใจเรื่องของ
จิต มันจะไม่พูดหรือกว่าว่างๆ ว่างๆ เพราะตัวจิตมันพูดไม่ได้

ความรู้สึกพูดได้ไหม ! ความรู้สึกพูดได้ไหม ! แต่ความคิดพูดได้ เทียบเคียงได้
แต่ความรู้สึกพูดไม่ได้นะ อ้าว.. เราลองดูความรู้สึกเรารู้แล้ว ให้มันพูดออกมา แต่ถ้ามัน
เปรียบเทียบ เออ.. มันสุขมันทุกข์นี่พูดได้แล้ว ไอ้คำพูดมาจากไหน นี่ไงถ้าเข้าถึงสมาธิ
นะ

แม้แต่สมาธิยังไม่รู้จักกันนะเดี๋ยวนี้   ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ประเสริฐ..
ประเสริฐมาก แม้แต่พื้นฐานพวกเราก็ไม่เข้าใจ พื้นฐานของมันนะ เห็นไหม ถ้าพื้นฐาน
ของหัวใจ คุณหลวงปู่มนต์สิ คุณครูบาอาจารย์สิ เวลาพระไปอยู่กับหลวงปู่มนต์นะ ถ้าพรรษา
หลายๆ ท่านบอกว่า ผู้ที่พรรษามากหมายถึงว่าอยู่กับท่านมานาน มันจะมีพื้นฐานแล้ว มี
ความเข้าใจแล้ว ท่านจะบอกว่า

“ปล่อยให้พระเด็กๆ มันขึ้นมา มันจะได้มีข้อวัตรติดหัวมันไป.. ติดหัวมันไป !”

พอติดหัวมันไป.. ข้อวัตรปฏิบัตินี้เห็นไหม นี่ไง เราจะเห็นว่าเงาของจิตใจ ข้อวัตร
ปฏิบัติมันจะไล่ด้อนเข้าไป ไส้ด้อนเข้าไปเพราะอะไร เพราะพวกเรา เห็นไหม คุณ

ประเคนบาตร ประเคนอาหารนี้ ทุกอย่างมาทำบุญแล้วก็หวังบุญกุศล ทุกคนก็อยากว่า ของฉันนี่ดีที่สุด ของฉันต้องได้บุญมากที่สุด แล้วทุกคนก็ว่าของฉันๆ หมดเลย แล้วพระเป็นผู้รับ เห็นไหม รับว่าของฉันๆ หมดเลย

นี่ข้อวัตรปฏิบัติ มันจะไล่เข้ามาถึงตัวฉัน แล้วก็เข้ามาว่าของฉันอยู่ไหน ถ้าว่าข้อวัตรปฏิบัตินั้นมันถูกต้อง ความดีงามมันถูกต้อง.. นี่ข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม นี่สิ่งนี้มันจะเข้าไปสู่ตัวจิต ถ้าเข้าไปสู่ตัวจิตมันถึงต้องมีการกระทำ ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องดำเนิน หลวงตาเวลาท่านไปบรรลุลุทธิที่คอยธรรมเจดีย์ “จะสอนใครได้หนอ.. จะสอนใครได้หนอ.. ใครจะรู้ได้อย่างไร”

นี่มันตึกกลับเลย “แล้วเรารู้ได้อย่างไร.. อ้อ ! ด้วยข้อวัตรปฏิบัติ”

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาท่านถึงได้ถนอมรักษาข้อวัตรปฏิบัตินี้มาก เพราะข้อวัตรปฏิบัตินี้เป็นการฝึกคนขึ้นมา คนมันจะดีมันจะเลวอยู่ที่การฝึกฝน จิตมันจะดีมันจะเลวอยู่ที่การกระทำของมัน มันต้องฝึกฝนของมันขึ้นมา ถ้ามันฝึกฝนของมันขึ้นมา มันจะได้รับปัจจัยตั้ง มันจะรู้ตามความเป็นจริงของมันขึ้นมา

ไม่ต้องทำอะไรเลย ! ไม่ต้องทำสิ่งหนึ่งอีก ไม่ต้องทำขึ้นมาหรอก อยู่เฉยๆ นี่ล่ะ ถ้าทำอีกมันทำอีกสิ่งหนึ่ง... ทำอีกสิ่งหนึ่งก็จะทำเข้าไปหาสิ่งไหน หาไอ้จิตมึง ไอ้จิตไอ้กิเลสที่มึงหลอกกูอยู่นี้

มึงบอกไม่ต้องทำอะไรเลยแล้วมึงจะรู้เองเห็นเองนี่... กูไม่เชื่อมึง กูจะเอาข้อวัตรปฏิบัติเข้าไปสู่หาสิ่ง

ไอ้ที่มึงบอกว่าไม่ต้องทำอะไรเลย ไม่ต้องทำสิ่งใดขึ้นมาอีกสิ่งหนึ่ง ของมันมีอยู่แล้วไง... ของมันมีอยู่แล้วนี่กิเลสมันก็หลอก

ไอ้ที่ว่าไม่ต้องทำสิ่งใดนี่... กูจะทำเข้าไปหาสิ่ง.. พอเข้าไปเจอ พอเจอซึ่งๆ หน้า มันซ็อกเลย ถ้าเป็นสมาธิมันจะเป็นสมาธิจริงๆ นี่คือสัจจะข้อเท็จจริง

นี่เวลาเราเห็นนะ เวลาบอกว่ำนั่นก็ผิด นี่ก็ผิด แล้วพอพวกเราปฏิบัติกัน เห็นใหม่ เรามาพยายามเร่งความเพียรกัน เราพยายามสู้กัน แล้วเราก็อ่า นี่ทำทางถูกแล้วทำไมลำบากลำบากขนาดนี้ละ ทำไมเราจับต้องสิ่งนั้นไม่ได้เลย

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตา ครูบาอาจารย์ เวลาท่านถึงที่สุดนะมันเป็นสิ่งที่มหัศจรรย์ เห็นใหม่ เราบอกศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ประเสริฐมาก มันเป็นที่มหัศจรรย์ แต่สิ่งที่มหัศจรรย์นี้มันก็สามารถทำได้ด้วยข้อวัตรปฏิบัติ.. สิ่งมหัศจรรย์ขนาดนั้นแล้วเราจะทำอย่างไร

คูสิ หลวงปู่เสาร์นะเวลาท่านปฏิบัติมาใหม่ๆ ท่านยังไม่เข้าใจ เห็นใหม่ ก่อนที่ปฏิบัตินี้ปักเสานะ แล้วก็เอาสายสิญจน์ล้อมรอบเลยแล้วก็นั่งสวดมนต์นะ “ขอให้ธรรมมาสถิตที่ตา ขอให้ธรรมมาสถิตที่ใจ” ขอเอานี้ ๓ ชั่วโมง ๔ ชั่วโมงนะ หลวงปู่มั่นท่านปฏิบัติไปก่อน แล้วท่านมาแก้หลวงปู่เสาร์นะบอกว่า “ไม่ต้องไปขอหรรอ ไอ้ ๓ ชั่วโมงที่ขออยู่นี้จะไปเดินจงกรมจิตสงบไป ๒ รอบ ๓ รอบแล้ว” คูสิการแก้กัน การแก้ไขกันเห็นใหม่ นี่ขอให้ธรรมมาสถิตที่ตา ขอให้ธรรมมาสถิตที่ใจ ก็นั่งขออ่อนวอนขอ

นี่ก็เหมือนกันนะ ไม่ต้องทำอะไร.. ไม่ต้องทำอีกสิ่งหนึ่ง แล้วถ้าไม่เดินจงกรม ไม่นั่งสมาธิแล้วทำอะไรละ.. ข้อวัตรปฏิบัติมันจะย้อนกลับไปสู่ที่ตั้ง ข้อวัตรปฏิบัติมันจะกลับไปสู่ที่มาของจิต ข้อวัตรปฏิบัติการกระทำนั้นมันจะย้อนกลับไป ทวนกระแสกลับไปสู่จิต !

ความคิดทั้งหมดเห็นใหม่ ต้นน้ำ ! ต้นน้ำมันไหลมา เราอยู่ที่ปากแม่น้ำ อยู่ที่กลางน้ำก็ไม่เห็นนะ อยู่ที่ปลายแม่น้ำ.. อยู่ที่ปลายแม่น้ำคือความคิดเรานี่ไง ความคิดนี่คืออยู่ปลายน้ำ แล้วความคิดนี้มันเกิดโดยสัญชาตญาณ เพราะมนุษย์สมบัตินี้ เพราะมีธาตุ ๔ และขันธ ๕ มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ เรามีกายกับจิต แล้วมีกายกับจิต นี่ตัวปฏิสนธิจิต จิตเดิมแท้ที่ส่องใสๆ ไม่มีใครเคยเห็น ไม่มีใครเคยรู้ แล้วมันเกิดเป็นความคิดขึ้นมา มันเป็นปลายน้ำ ปลายน้ำเพราะอะไร ปลายน้ำเพราะมันเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ มันเป็นสถานะของมนุษย์

มนุษย์.. เทวดา.. อินทร์.. พรหม สถานะแตกต่างกัน เกิดจากจิต ! จิตดวงหนึ่งไปเกิดสถานะไหน จิตดวงนั้นไปเกิดสถานะนั้น.. สถานะนั้นๆ จิตนี่คือดวงแก้ว สถานะคือที่

ใหม่ แล้วสถานะมีอายุขัย สถานะต้องสิ้นไป จิตมันเวียนตายเวียนเกิดมันไปอย่างนั้น เห็นไหม นี่พอได้สถานะมา ด้วยสัญชาตญาณมันก็เลยเป็นปลายน้ำ เพราะได้สถานะนั้น มาแล้ว

ต้นสถานะคือกรรม.. กรรมคือปฏิสนธิจิตที่เอาไปเกิด พอเกิดขึ้นมาได้สถานะคือ ปลายน้ำ ปลายน้ำก็เป็นมนุษย์ธรรมดาเนี่ย ว่างๆ สบายๆ ไม่ต้องทำอีกสิ่งหนึ่งเลย.. นี่ เป็นศาสนาเซนนะ เห็นไหม ไม่คิดอะไรเลยใจ แก้วฟ้าเปลือยกายเลยนะ ไม่คิดอะไรเลยนะ แต่เอาผ้ามาปิดจมูก เคี้ยวตัวอินทรีมันจะใช้เวลาหายใจนะ เปลือยกายล่อนจ้อนนะไม่ คิดอะไรเลย.. ไม่คิดอะไรเลย มันเป็นเซนไปแล้ว !

แต่ถ้าเป็นความจริง สถานะที่เราได้มานี้มันเป็นปลายน้ำ แล้วปัญญาปลายน้ำนี้ คู ลี ปากน้ำ เห็นไหม มันเป็นที่ที่เป็นทรัพยากรเยอะมากปากแม่น้ำเนี่ย แต่ปากแม่น้ำมัน มาจากต้นน้ำ การจะดับสิ้นขบวนการของแม่น้ำนี้ต้องย้อนขึ้นไปสู่ต้นน้ำ ต้นน้ำ แล้วไป ทำลายกันที่ต้นน้ำนั่น

ปฏิสนธิจิต.. จิตตัวเกิดตัวตายอยู่ในใจของเรา เราทำความสงบของใจขึ้นมา ได้ สงบเมื่อไหร่เห็นตาน้ำหนึ่ง ได้สงบเมื่อไหร่เห็นตาน้ำหนึ่ง แต่ความสงบนี้ก็ คลาดเคลื่อนมาตลอด จิตของเรามันคลาดเคลื่อนมาตลอด เราต้องพยายามของเรา เพื่อ ประโยชน์กับเรา.. พุทธถึงในการประพาศปฏิบัติตะนะ ว่าปฏิบัติยากๆ หนักก็ผิด นิ่งก็ผิด แล้วก็ ใ้อู่ๆ นี่แหลม.. ทุกข์เหลือเกิน

มันเป็นตามข้อเท็จจริง ! มันเป็นไปได้โดยกรรม ! เป็นไปได้โดยกรรม เป็นไปได้โดยการ ฝึกสติ เป็นไปได้โดยการตั้งใจ เป็นไปได้โดยการวิริยะอุตสาหะ มันเป็นข้อเท็จจริง นี่ไงมันถึง มีผลบุญผลกรรมไง ใครทำอานาจาสนามา สร้างบุญมากรรมมา มันก็ทำให้มีเขาวัว ปัญญา มีอินทรีแก่กล้า ใครทำบุญทำกรรมมามากมาน้อยมันวัดผลกันตรงนี้ไง เราแข่ง อานาจาสนามากันไม่ได้ไง

อานาจาสนามาหมายถึงสิ่งที่เราสร้างมาจากอดีตชาติ สิ่งของมันเป็นประวัติศาสตร์มา แต่ละบุคคลนี้ ทีนี้แต่ละบุคคลนี้มันมาอย่างนี้ เห็นไหม เราทำมาเอง มันจะยากจะง่ายเรา ก็ทำของเราไป เพื่อประโยชน์กับเรา

นี่ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ประเสริฐมาก ! แล้วถ้าเราเกิดมาแล้ว เราจะทำจีหรือ
คำทอง ถ้าเราจะคำทองคำเราต้องตั้งใจของเรา ทองคำหายาก จีนี้เขาเคลื่อนกลาดจนรถ
คู่คี่ส่วนมันคู่กันไม่หวาดไม่ไหว ธรรมะทั่วไปกับธรรมะจี همینนี้อ่าไปยุ่งกับมัน เรา
เอาธรรมของความจริง ทองคำหายากนะ แล้วเราหาเพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง